

ผลกระทบของการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย

The Effects of Bookkeeping Quality Control on Financial Reporting Effectiveness of Auto Part Export Business in Thailand.

ณัฐธินิชา แสนแก้ว,¹ ศุทธิณี ปราชญ์ศรีภูมิ,² ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล³

Nuttanicha Sankaew,¹ Suttinee Prachsriphum,² Chaiyot Sumritsakun,³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบผลกระทบของการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย จำนวน 130 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอย แบบพหุคูณ การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน ผลการวิจัย พบว่า การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทยควรนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดย จัดทำรายงานทางการเงินที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจอย่างชัดเจน แสดงข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้องตรงกับความ เป็นจริง สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ในปัจจุบัน ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้รายงานทางการเงินที่แสดงออกมานั้นสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจและผลักดันให้ธุรกิจไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ : การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี, ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน, ธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

¹ Master's Student of Accountancy Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University.

² Lecturer, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University.

³ Lecturer, Faculty of Business Administration, Maejo University.

Abstract

This research aims to test the impact of bookkeeping quality control to the effectiveness of financial report on the auto part export business in Thailand. Data were collected from 130 executives of the accounting department in the auto part export business in Thailand and use the questionnaire as a tool. Data were analyzed using statistical analysis of multiple correlation and multiple regression analysis. The bookkeeping quality control was determined as the independent variable with relationships and impacts to effectiveness of financial reporting. The study results found that the bookkeeping quality control on the display of real performance was related and has positive impact to effectiveness of financial report as a whole on the relevance aspect, reliability aspect, and comparability aspect. Thus the executives of accounting department for auto part export business in Thailand should apply the information gained from this research to be used as a guide in the preparation of the financial report of the auto part export business to have greater efficiency. The preparation of the financial report should be accurate financial information, showing full information, and accurately match with reality, consistent with the revised accounting standards at present, according to the generally accepted accounting principles. This is to provide financial reports showed can be used in business decisions and drive business goals and success in the future.

Keywords : bookkeeping quality control, effectiveness of financial reporting, auto part export business.

บทนำ

ในยุคการแข่งขันรุนแรงจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ธุรกิจต่างๆ เกิดความตื่นตัวมีผลทำให้ธุรกิจต้องปรับตัวให้ทันต่อภาวะแข่งขันเพื่อความอยู่รอด และในปัจจุบันจะพบว่า ธุรกิจที่สามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ดี โดยข้อมูลที่ดีนั้นมีทั้งข้อมูลภายในและข้อมูลภายนอก โดยข้อมูลภายในที่มีความสำคัญคือ ข้อมูลทางบัญชี ซึ่งข้อมูลทางบัญชีจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของกิจการ ความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของธุรกิจซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงินของธุรกิจเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งผู้ใช้

รายงานทางการเงินประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ผู้ใช้ภายในองค์กร (Internal User) อันได้แก่ คณะกรรมการบริษัท กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการฝ่ายและผู้จัดการ เป็นต้น กลุ่มที่สอง คือ ผู้ใช้ภายนอกองค์กร (External User) อันได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ ผู้ลงทุน รวมทั้งส่วนราชการ เช่น กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2551 : เว็บไซต์) ผู้ใช้ทั้งสองกลุ่มต่างก็ต้องการข้อมูลจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารของธุรกิจต่างๆ ต้องการข้อมูลเหล่านี้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจทางธุรกิจ เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ธุรกิจกำหนดไว้ รวมถึงยังมีประโยชน์ต่อผู้อื่น เช่น ผู้ลงทุนที่ต้องการข้อมูล

สำหรับการตัดสินใจลงทุนหรือขยายการลงทุน ผู้ให้สินเชื่อกต้องการทราบเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ และยังเป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลหรือใช้ในการคำนวณภาษีเพื่อชำระภาษีของธุรกิจ (เซวาลีย์ พงศ์ผาติโรจน์.2545 : 5 - 6) ดังนั้น เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีที่ถูกนำมาใช้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจ ผู้ทำบัญชีต้องตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชีเป็นสำคัญ นำข้อมูลทางบัญชีมาจัดทำบัญชีของธุรกิจให้ถูกต้อง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อธุรกิจ

การจดทำบัญชี (Bookkeeping) เป็นการรวบรวมเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีแล้วนำมาจดบันทึก รายการค้าต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระเบียบแบบแผนตามระบบบัญชีที่นักบัญชีได้วางไว้ รวมถึงการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำและรายงานฐานข้อมูลทางบัญชี (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และสมเดช โรจน์คุรีเสถียร. 2552 : 4) และเพื่อที่จะจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพและให้ข้อมูลทางบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลนั้น ธุรกิจต้องจัดให้มีการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบโดยต้องจัดแผนการ วิธีการ และมาตรการต่างๆ มาใช้ในการดูแลและตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลทางบัญชี และ การที่จะทำให้อุตสาหกรรมได้ข้อมูลทางบัญชีที่ดี ควรจัดให้มีการควบคุมคุณภาพในการจัดทำบัญชีขึ้น โดยการจดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ มีตัวที่กำหนดให้การจัดทำเป็นไปตามกรอบที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพการจดทำบัญชีในเรื่องต่อไปนี้

- 1) การจดบันทึกรายการค้าให้เป็นระเบียบแบบแผน (Convention Recorded Transactions)
- 2) การแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง (Financial Information Accurate)
- 3) การป้องกันการทุจริตในองค์กร (Accounting Creative Preventing)
- 4) การปฏิบัติตามมาตรฐาน ข้อบังคับของกฎหมาย (Law and Regulation Congruence) โดยเป็นการควบคุมการจัดทำบัญชีตั้งแต่เริ่มบันทึกรายการค้า

จนถึงการจัดทำรายงานทางการเงิน (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และสมเดช โรจน์คุรีเสถียร. 2552 : 5) ซึ่งรายงานทางการเงินที่ได้นั้นต้องเป็นรายงานที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลในการที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการตัดสินใจในทางธุรกิจต่อไป

ประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Effectiveness) เป็นการให้ข้อมูลทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นผู้ภายในหรือภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสามารถนำไปใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามความมุ่งหวังของธุรกิจ ซึ่งรายงานทางการเงินต้องมีลักษณะเชิงคุณภาพที่แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพของรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ความเข้าใจได้ (Understandability)
- 2) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)
- 3) ความเชื่อถือได้ (Reliability)
- 4) การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) (แม่บทการบัญชี สาขาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2552 : 10-15) ซึ่งลักษณะข้อมูลดังกล่าว จะทำให้รายงานทางบัญชีที่มีลักษณะข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทำให้การตัดสินใจมีความถูกต้อง แม่นยำมากขึ้น

ธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย (Auto Part Export Business in Thailand) ถือว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นธุรกิจที่สร้าง มูลค่าแก่ระบบเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ทั้งในด้านการสร้างงาน สร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ สามารถนำเงินตราเข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมากและรายได้เหล่านี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ พัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นโดยธุรกิจภาคการส่งออกของไทยในช่วงที่ผ่านมา มีอัตรา การขยายตัวที่สูงและรวดเร็วมาก ซึ่งเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่มีผลกีดกันให้เศรษฐกิจของประเทศมี อัตราการขยายตัวอยู่ในระดับสูง นับว่าเป็นธุรกิจ อีกแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผู้ประกอบการเอง และประเทศชาติ

(ศูนย์สารสนเทศการค้าระหว่าง ประเทศ. 2553 : เว็บไซต์)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า การควบคุมคุณภาพการจัดทำมีผลกระทบต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงินหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการควบคุมการจัดทำบัญชีให้มีคุณภาพของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำรายงานทางการเงินที่สามารถใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับธุรกิจ รวมถึงสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจมีการเติบโตที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

รายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย

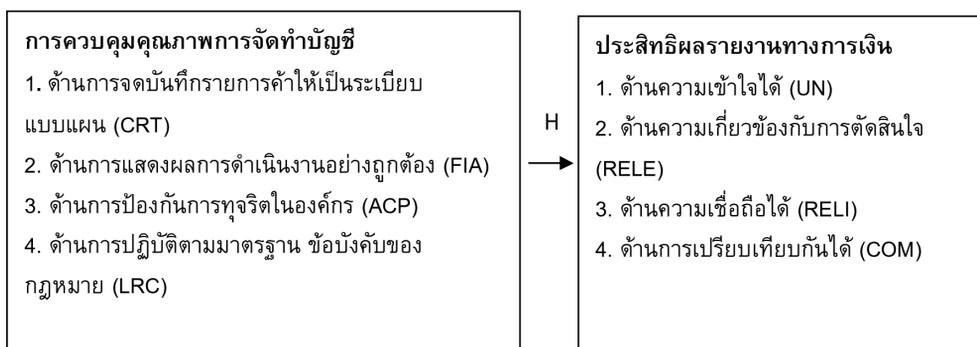
1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีกับประสิทธิผล
2. เพื่อทดสอบผลกระทบของการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐาน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงิน จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดของการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีและประสิทธิผลรายงานทางการเงิน

1. การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี (Bookkeeping Quality Control)

การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี (Bookkeeping Quality Control) หมายถึง การบันทึกตัวเลขหรือข้อมูลทางบัญชีอย่างเป็นระบบ โดยมีตัวที่กำหนดให้การจัดทำเป็นไปตาม

กรอบที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยการควบคุมคุณภาพในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการจดบันทึกรายการค้าให้เป็นระเบียบแบบแผน (Convention Recorded Transactions) หมายถึง การบันทึกรายการ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทางธุรกิจที่ก่อให้เกิด การ

เปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของอย่างมีระบบและถูกต้องตามแนวปฏิบัติที่มี

1.2 ด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง (Financial Information Accurate) หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงผลกำไรหรือขาดทุน ซึ่งเป็นการบอกถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจและแสดงถึงสถานภาพทางการเงิน ณ วันสิ้นงวดของธุรกิจ ซึ่งข้อมูลที่แสดงต้องเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง และตรงตามรอบเวลาที่ธุรกิจกำหนด

1.3 ด้านการป้องกันการทุจริตในองค์กร (Accounting Creative Preventing) หมายถึง การที่ธุรกิจได้จัดทำแนวทางในการควบคุมดูแลไม่ให้พนักงานทำผิดหรือทำสิ่งใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจและสินทรัพย์ของธุรกิจ

1.4 ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานข้อบังคับของกฎหมาย (Law and Regulation Congruence) หมายถึง การจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีอื่นๆ

2. ประสิทธิภาพของรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Effectiveness)

ประสิทธิผลของรายงานทางการเงิน หมายถึง การใช้ข้อมูลทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้ภายในหรือภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารใช้ในการประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เพื่อ นำไปใช้ในการบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และเป็นไปตามความมุ่งหวังของธุรกิจ ซึ่งรายงานทางการเงินต้องมีลักษณะเชิงคุณภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพของรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2552 : 10-15)

2.1 ด้านความเข้าใจได้ (Understandability) หมายถึงข้อมูลในงบการเงินที่ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ทันทีเมื่อใช้ ข้อมูลนั้น โดยสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้

ตามควรเกี่ยวกับธุรกิจกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลในงบการเงิน

2.2 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) หมายถึง ข้อมูลที่ช่วยผู้ซึ่งบการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และเป็นข้อมูลที่ช่วยยืนยัน หรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาในอดีตของผู้ซึ่งบการเงินได้

2.3 ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินที่ปราศจากความผิดพลาดที่เป็นนัยสำคัญซึ่งทำให้ผู้ซึ่งบการเงินสามารถเชื่อถือได้ว่าข้อมูลเหล่านั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

2.4 ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินนั้น ผู้ใช้ต้องสามารถเปรียบเทียบข้อมูลในงบการเงินของกิจการเดียวกันในรอบระยะเวลาบัญชีที่ต่างกัน หรือเปรียบเทียบกับข้อมูลในงบการเงินของกิจการอื่นในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันได้

สมมติฐานการวิจัย 1 : การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงิน

สมมติฐานการวิจัย 2 : การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี มีผลกระทบต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงิน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. กระบวนการและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ ในประเทศไทย จำนวน 520 คน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมการส่งออก. 2555 :เว็บไซต์) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 520 ฉบับ ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดในการเก็บแบบสอบถามได้รับ

แบบสอบถามที่ตอบกลับมาสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 ถือว่ายอมรับได้ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 90 วัน

2. การวัดคุณสมบัติของตัวแปร

การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจดบันทึกรายการค้าให้เป็นระเบียบแบบแผน ประกอบด้วย 3 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการบันทึกรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ 2) ด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอผลการดำเนินงานในงบการเงิน ให้สอดคล้องกับธุรกิจ 3) ด้านการป้องกันการทุจริตในองค์กร ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลทางบัญชี และ 4) ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐาน ข้อบังคับของกฎหมาย ประกอบด้วย 3 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการให้ความสำคัญในการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประสิทธิผลรายงานทางการเงิน ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความเข้าใจได้ ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลอย่างเพียงพอในการนำรายงานทางการเงินที่ทำให้ผู้นำไปใช้เข้าใจได้ถูกต้อง 2) ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง 3) ด้านความเชื่อถือได้ ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลถูกต้องตรงความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม และ 4) ด้านการเปรียบเทียบกัน

ได้ ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูลในแต่ละงวดบัญชี

3. คุณภาพของเครื่องมือที่วัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.573 – 0.758 และประสิทธิผลรายงานทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.690 – 0.895 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally และ Bernstein (1994) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้ การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) ใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.723 – 0.813 และประสิทธิผลรายงานทางการเงินมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.879 – 0.964 (Hair และคณะ. 2006)

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ทดสอบผลกระทบของการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี ที่มีต่อประสิทธิผลรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Financial Reporting Effectiveness} = \beta_0 + \beta_1 \text{CRT} + \beta_2 \text{FIA} + \beta_3 \text{ACP} + \beta_4 \text{LRC} + \varepsilon$$

เมื่อ FRE แทน ประสิทธิผลรายงานทางการเงินโดยรวม

CRT แทน การควบคุมคุณภาพ การจัดทำบัญชีด้านการจดบันทึกรายการค้าให้เป็น ระเบียบแบบแผน

FIA แทน การควบคุมคุณภาพ การจัดทำบัญชีด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง

LRC แทน การควบคุมคุณภาพ การจัดทำบัญชีด้านการปฏิบัติตามมาตรฐาน ข้อบังคับของกฎหมาย

ACP แทน การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีด้านการป้องกันการทุจริตในองค์กร

ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีกับประสิทธิผลรายงานทางการเงินโดยรวมของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย

ตัวแปร	FRE	CRT	FIA	ACP	LRC	VIF
$\bar{X}$	3.70	3.89	3.80	3.96	3.96	
S.D.	0.77	0.67	0.70	0.65	0.68	
FRE	-	0.431*	0.451*	0.409*	0.395*	
CRT		-	0.609*	0.662*	0.635*	2.195
FIA			-	0.624*	0.601*	1.968
ACP				-	0.626*	2.213
LRC					-	2.044

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม โดยมีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.395 – 0.451 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในลำดับต่อมาผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้

ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.968 – 2.213 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black 2006 : 585)

ตาราง 2 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณโดยใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิผลรายงานทางการเงินโดยรวมของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ในประเทศไทย

การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี	ประสิทธิผลรายงานทางการเงินโดยรวม			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	p-value
ค่าคงที่ (a)	1.132	0.412	2.746	0.007*
ด้านการจัดบันทึกรายการค้าให้เป็นระเบียบแบบแผน	0.194	0.131	1.477	0.142
ด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง	0.259	0.119	2.185	0.031*
ด้านการป้องกันการทุจริตในองค์กร	0.112	0.136	0.824	0.411
ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานข้อบังคับของกฎหมาย	0.098	0.125	0.781	0.436

F = 10.570 p = 0.000 Adjusted R² = 0.229

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี ด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจาก ในการจัดทำรายงานทางการเงิน เป็นการแสดงผลการดำเนินงานของกิจการให้ผู้บริหาร บุคคลภายนอกและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ดังนั้น ผู้จัดทำรายงานจะต้องแสดงข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้องตรงกับ ความเป็นจริง และรายงานทางการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบกันได้ในแต่ละงวดบัญชี เพื่อให้ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ นีพันท์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทพร (2551 : 2-18) กล่าวว่า แนวคิดทางการเงินที่ใช้ยึดถือเป็นหลักในการพิจารณาความสำคัญของรายการโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพรายการหรือข้อมูลใดจะมีนัยสำคัญหรือไม่นั้นขึ้น อยู่กับความสำคัญของข้อมูลนั้นที่มีผลกระทบต่อตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ วิเศษประสิทธิ์ (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินบัญชี เป็นปัจจัยสำคัญ

ที่สะท้อน ให้เห็นถึงคุณภาพข้อมูลทางการเงินบัญชี เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ประกอบในการตัดสินใจ โดยข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลนำมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การเปรียบเทียบรายงานทางการเงินในแต่ละงวดบัญชีทำให้ทราบผลการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ผู้บริหารสามารถเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนธุรกิจได้อย่างแม่นยำมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เมธากุล เกียรติระจาย และศิลปพร ศรีจันทพร (2547 : 22) กล่าวว่า การเปรียบเทียบงบการเงินในช่วงเวลาที่ต่างกัน จะมีประโยชน์ และมีความหมายก็ต่อเมื่องบการเงินนั้นจัดทำขึ้นโดยใช้หลักการบัญชีและวิธีการปฏิบัติทางบัญชีเดียวกัน เพื่อให้งบการเงินสำหรับช่วงระยะเวลาที่ต่างกันสามารถเปรียบเทียบกันได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิวิมล มีอำพล (2547 : 2-11) กล่าวว่า งบการเงินควรเปิดเผยความสำคัญในเชิงตัวเลข โดยถ้าไม่นำเสนอรายการนั้นจะทำให้รายงานทางการเงินนั้นผิดพลาดซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินโดยความมีนัยสำคัญนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของรายการหรือขนาดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์เฉพาะซึ่งขึ้นอยู่กับองค์

ประกอบอื่นๆ เช่น ลักษณะของธุรกิจ ขนาดของกิจการ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางการศึกษาการเปรียบเทียบการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีและประสิทธิผลรายงานทางการเงิน ในกลุ่มอื่นๆ เช่น ธุรกิจนำเข้าต่างๆ เป็นต้น เนื่องจากมีลักษณะงานที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เพื่อให้งานวิจัยที่ได้มีความหลากหลาย รวมถึงควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในด้านการควบคุมคุณภาพบัญชีแต่ละด้าน เพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาระบบการและวิธีการจัดทำรายงานทางการเงิน รวมถึงใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขให้ตรงประเด็น เพื่อให้รายงานทางการเงินมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ องค์กรต่างๆ สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชีและประสิทธิผลรายงานทางการเงินไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในควบคุมการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้เกิดความถูกต้อง เพื่อให้รายงานทางการเงินขององค์กรเกิดความน่าเชื่อถือเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่นำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างสูงสุด

สรุปผลการวิจัย

การควบคุมคุณภาพการจัดทำบัญชี ด้านการแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้องมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลรายงานทางการเงินโดยรวม ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ ควรนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานทางการเงินของธุรกิจส่งออกอุปกรณ์รถยนต์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจัดทำรายงานทางการเงินที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจอย่างชัดเจน แสดงข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ในปัจจุบัน ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้รายงานทางการเงินที่แสดงออกมานั้นสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจและผลักดันให้ธุรกิจไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2554). รายงานทางการเงินกับความแข็งแกร่งทางการเงินของ SMEs ไทย. 5 ตุลาคม 2552 < <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=297.0> > 5 สิงหาคม 2554.
- ชาวลีย์ พงศ์ผาติโรจน์. (2545). หลักการบัญชีขั้นต้น 1. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2546). การสอบบัญชี. กรุงเทพฯ : เอ เอ็น เอส บี ซีเนส คอนซัลแทนส์.
- พัชรินทร์ คำหาญ. (2553). ผลกระทบของคุณภาพโปรแกรมสำเร็จรูปบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์. บขม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2544). ทฤษฎีบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เท็กซ์แอนด์เจเนรอลพับลิเคชั่น.
- ศศิวิมล มีอำพล. (2547). ทฤษฎีการบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อินโฟเมนิ่งเพรส.
- ศูนย์สารสนเทศการค้าระหว่างประเทศ. (2554). ขั้นตอนการดำเนินธุรกิจส่งออก. 12 กุมภาพันธ์ 2553 <<http://www.ryt9.com/motorlatest/>> 7 สิงหาคม 2554.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2552). แม่บทการบัญชี. (ปรับปรุง 2552). กรุงเทพฯ : พี เอ วิฟวิง.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และสมเดช โรจน์คูรีเสถียร. (2552). หลักการบัญชีขั้นต้น. กรุงเทพฯ : แมคกรอ-ฮิล.
- Aaker, D.A., V. Kumar &G.S. Day. (2001). *Marketing research*. 7th ed. New York : John Wiley & Sons.
- Black, K.(2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4thed. USA : John Wiley & Son, Inc.
- Hair, J. F. and other. *Multivariale Data Analysis*. 6th ed. New Jersey : Prentice Hall, 2006.
- Nunnally, J. C. and I.H. Bernstein. *Psychometric Theory*. New York : McGraw Hill, 1994.